



## ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

### Cíle výchovného působení a zájmového vzdělávání

Cílem je rozvíjení osobnosti žáků při respektování věkových a individuálních zvláštností účastníků výchovného procesu s ohledem na zákonitosti skupinové dynamiky. V jednotlivých oblastech pracujeme se zájmy a očekáváními dětí a jejich rodičů. Umožňujeme žákům osvojit si a procvičit strategie učení v návaznosti na školní vzdělávací program. Podněcujeme k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problému. Vedeme žáky k otevřené komunikaci a rozvíjíme schopnosti spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých. Vedeme žáky k toleranci a k ohleduplnosti k druhým lidem.

Naše školní družina nabízí:

- Zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, učením, individuální prací
- Podporu citlivých vztahů k lidem, ochraně přírody, zdraví
- Otevřenou komunikaci
- Příjemné a přátelské klima, ovzduší tolerance a ohleduplnosti, jasný režim a pravidla
- Rozvoj tvořivosti a estetického vnímání
- Respekt k individuálním dovednostem a schopnostem žáků, vzhledem k jejich mentální úrovni
- Spojení žáků různých věkových skupin a různých typů handicapů, vzájemnou pomoc a předávání zkušeností a dovedností
- Základy osvojování klíčových kompetencí, především organizace a náplně volného času

### Délka a časový plán

Školní vzdělávací program se stanovuje na dobu jednoho vzdělávacího cyklu a je zpracován do tématických bloků, které se prolínají a navazují na sebe. Témata je možné přesouvat v závislostech na měnících se podmínkách při dlouhodobé docházce účastníků.



## Formy vzdělávání

**Pravidelné** – výchovná, vzdělávací a zájmová činnost, každodenní činnost v oddělení ŠD pro přihlášené žáky ŠD

**Individuální** - vytváření podmínek a podpora zdravotně nebo sociálně znevýhodněných žáků.

**Spontánní** – jsou zahrnuty do denního režimu oddělení školní družiny (ranní hry, odpolední klidové činnosti, aktivní odpočinek při pobytu venku pro přihlášené žáky ŠD)

**Příprava na vyučování** – upevňuje a rozšiřuje poznatky, které žáci získali ve školním vyučování (didaktické hry, tématické vycházky, práce na PC)

## Obsah vzdělávání

### Používané metody

Klasické – vysvětlování, předvádění a pozorování, instruktáž, napodobování

Aktivizující – řešení problémů, rozhovor, experiment, hra

### Kompetence

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální a personální

Kompetence občanské, činnostní a pracovní



## Kompetence k naplnění volného času

- rozvíjí schopnost aktivního využívání volného času
- vytváří návyky pro udržení zdravého životního stylu
- vybírá vhodné způsoby trávení volného času, plánuje, organizuje a řídí vlastní volný čas
- rozvíjí své zájmy a záliby
- umí říci ne na nevhodné aktivity
- umí vhodně relaxovat
- rozvíjí nadání, seberealizaci a zdravé sebevědomí
- prohlubuje sebereflexi

## Materiální podmínky

### **Charakteristika, umístění, vybavení ŠD**

Školní družina je součástí Speciální základní školy, nachází se v přízemí budovy. Využívá pro svou činnost 1 učebnu. Družinové děti mohou využít k pohybovým aktivitám školní hřiště, počítače s připojením k internetu, které jsou umístěny ve třídách. Stravování dětí probíhá ve školní jídelně – obědy si zajišťují a odhlašují rodiče. Pitný režim si zajišťují žáci, vychovatelka pouze dohlíží na jeho dodržování. Materiální podmínky jsou velmi dobré.



### Personální a ekonomické podmínky

- Vychovatelka ŠD: splňuje vzdělání pedagogického směru obor vychovatelství, je zařazena dle kategorizace, každoročně se podílí na akreditovaných kurzech a programech dalšího vzdělávání pedagogů, využívá samostudium dle zákona č. 563/2004 Sb. k vlastnímu rozvoji v oboru a tvorbě ŠVP pro ŠD.
- V případě onemocnění učitele je vychovatelka schopna zajistit potřebné zastupování.
- Vychovatelka podporuje všeobecný rozvoj žáků ve všech složkách vývoje, velice úzce spolupracuje s učiteli a vede žáky ke vztahu ke své obci.
- Spotřeba tepla a světla je hrazena zřizovatelem v rámci rozpočtu obce pro ZŠ, spotřební materiál na výrobky
- Pro prezentaci školy a družiny je materiál hrazen z neinvestičních nákladů.
- Prostředky na mzdu vychovatelky sleduje ředitelka školy, prostředky jsou poskytovány zřizovatelem - krajským úřadem.

### Charakteristika dětí

- Program ŠD je koncipován pro 13 dětí. Vzděláváme žáky I. stupně. ŠD mohou navštěvovat i starší, nezapsané děti, které přijely dříve do školy (ranní družina) nebo čekají po vyučování na autobus (odpolední družina).

### Vnitřní řád školní družiny

- Docházka zapsaných žáků je povinná, nepřítomnost musí být rodiči omluvena.
- Družina, je umístěna v budově školy, odpoledne - po skončení vyučování do 16:00 hodin.
- Do školní družiny se mohou přihlásit žáci I. stupně (po dohodě i starší). Rodiče každého žáka, který se přihlásí do družiny, musí vyplnit zápisní lístek. Důležitá je zadní strana - odchody žáka domů.
- Žáci odcházejí podle údajů na zápisním lístku, popřípadě na základě písemné žádosti s datem a časem, kdy má žák odejít (nelze tedy po žákovi pouze vzkázat, že má jít domů sám).



- Pokud si rodiče žáka ve škole vyzvedávají, budou na dítě čekat ve vstupním prostoru školy v době, kterou uvedli na zápisním lístku, dítě jim předá vychovatelka.
- Obědy si zajišťují rodiče ve školní jídelně sami. O čip na obědy se stará vychovatelka ŠD.
- Odhlášení obědů si zajišťují rodiče sami.
- Žáky předává po vyučování vychovatelce ŠD vyučující. Vychovatelka ručí za bezpečnost dětí při všech aktivitách školní družiny. Vede děti k takovému chování, které neohrožuje ani je samotné, ani ostatní

### Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ŠD

- Během pobytu ve školní družině dítě nesmí opustit školní budovu nebo prostory, kde se ŠD zdržuje (zahrada, hřiště).
- Nahlašují co nejdříve vychovatelce v zájmu své ochrany a vytváření spokojené atmosféry v kolektivu dětí.
- Se zařízením ŠD zacházejí děti šetrně a každou způsobenou škodu či ztrátu ihned nahlásí vychovatelce.
- Pitný režim zajišťuje vychovatelka ŠD dohlížením na děti, které mají nápoje z domova.
- Nepřítomnost vychovatelky je řešena zástupem.

### Chování žáka ve ŠD

- Žák je předán vychovatelce vyučujícím, kterého měl na poslední vyučovací hodinu.
- Účastní se činnosti spolu s ostatními žáky – např. vycházky, hry, či zájmové činnosti.
- K ostatním žákům ve družině se chová kamarádsky, bez vyvolávání konfliktů.
- Se svými problémy a potížemi se může kdykoliv svěřit vychovatelce.
- Svěřené hry, hračky a pomůcky vrací v pořádku a bez znehodnocení na určené místo.
- Při styku s ostatními dospělými v budově školy i na veřejnosti zachovává pravidla slušného chování.
- Při pobytu ve třídách s PC se chová ukázněně a dle pokynů dozoru.



- Ze ŠD odchází sám nebo s doprovodem – dle údajů na zápisním lístku.

## Dokumentace ŠD

- Zápisní lístek pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce.
- Přehled výchovně vzdělávací práce.
- Docházkový sešit pro žáky, kteří ŠD nenavštěvují pravidelně.

## TÉMATA PRÁCE

### Místo, kde žijeme

- **Naše rodina** - orientace v příbuzenských vztazích, životní etapy.
- **Naše škola a okolí; obec, v níž žijeme** – chování ve společnosti, orientace v okolí a v místnosti, udržování pořádku – doma i venku, výroba dekorativních předmětů.
- **Chodec a cyklista** – chování a bezpečnost chodce a cyklisty, poznávání dopravních značek.
- **Turistika a cestování** – orientace v mapě, plánek cesty ze školy domů.

### Lidé kolem nás

- **Rodina** - zaměstnání a profese rodičů.
- **Rodiče** – vlastnosti, popis, výtvarné ztvárnění.
- **Člověk mezi lidmi** – „kouzelná slovíčka“, pozdrav, žádost, omluva. Zdvořilé chování v dopravních prostředcích, ukázněnost na zastávce.



- **Svátky a oslavy** – jména v kalendáři, původ křestních jmen, přání pro oslavence, blahopřání při různých příležitostech.
- **Adventní čas** – nálada přicházejících svátků, zimní počasí, výzdoba ŠD, Mikuláš a čert.
- **Kouzelný čas Vánoc** - příběh z Betléma, vánoční ozdoby na stromek z papíru, modelovací hmoty. Vánoční přání spojené s novoročním. Vánoční písně a koledy. Balení dárků.

## Lidé a čas

- **Měření času** – hodiny, dělení roku.
- **Jak se mění lidé** – fotografie z dětství našich rodičů a naše.
- **Jak se bydlelo** – bydlení v průběhu dějin, jak se žilo na hradech a zámcích, vystřihujeme a stavíme modely hradů a zámků.

## Rozmanitost přírody

### Zvířata a rostliny kolem nás

- Ptáci hudebníci
- Naše květiny
- Můj mazlíček

### Roční období

- Podzim – poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti, vůně.
- Zima – krmítka pro ptáky.
- Jaro – první jarní květiny
- Léto – co dělat, hry, výlety ....
- **Chráníme své životní prostředí** – ochrana životního prostředí, třídění odpadu a šetrnost v užívání vody a energie.
- **Na návštěvě v lese** – chování v lese.



## Člověk a jeho zdraví

- **Lidské tělo** – části těla.
- **Čistota pól zdraví** – běžná denní hygiena (čistotu rukou, kapesníky). Hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC.
- **U lékaře** – práce lékaře, zdravotní sestry a lékárníka. Ochrana zdraví, dostatečné oblékání, otužování, zdravý pohyb.
- **Máme rádi pohyb** – sportovní hry.
- **Jíme zdravě** – zdravé a nezdravé jídlo, ukázka stolování.

## Informační a komunikační technologie

- **Základy práce s počítačem** - využití základní funkcí dodržení základních pravidel bezpečné práce s hardwarem i softwarem, ochrana dat před poškozením, ztrátou a zneužitím.
- **Vyhledávání informací a komunikace** - komunikace s internetem.
- **Zpracování a využití informací** - práce s textem.





## Umění a kultura

### Výtvarná výchova

- Osvojení estetiky - krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Rozvoj slovní zásoby a komunikace – dramatická výchova, obohacení emocionálního života. Použití nekonvenčních výtvarných technik, výstavy, nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací. Kultura chování, stolování, oblékání, cestování.